

Vinkkejä kestävään tapahtumatuotantoon

Suunnittelu ja hankinnat

- Huolehdi hyvästä projektinhallinnasta ja tee varhaisessa vaiheessa suunnitelma, joka tukee kestäväen tapahtuman toteutumista. Sovi kenen vastuulla on suunnitelma ja sen toteutumisen seuraaminen.
- Sitouta yhteistyökumppanit ja alihankkijat toimimaan vastuullisesti. Suosi kestävästi ja eettisesti toimivia yrityksiä ja palveluita kilpailutusvaiheessa. Voit esimerkiksi selvittää onko yrityksellä käytössä ympäristöohjelma tai ympäristösertifikaatti (esim. Ekokompassi tai ISO 14001). Muista myös sosiaalinen vastuu hankinnoissa, esimerkiksi työ- ja ihmisoikeudet.
- Hyödynnä lähialueen palveluita ja toimittajia, jolloin kuljetusten tarve ja niiden ympäristövaikutukset pienenevät.
- Vähennä sähkön ja lämmön kulutusta suunnittelemalla konkreettisia energiansäästötoimia jo etukäteen. Hyödynnä esimerkiksi LED- ja energiansäästövalaistusta, valitse energiatehokkaita laitteita ja säädä sisätilojen lämpötila tarkoituksenmukaiselle tasolle.
- Hyödynnä uusiutuvaa energiaa ja uusiutuvia polttoaineita tapahtuman rakentamisessa, purkamisessa ja toteutuksessa sekä ajoneuvoissa, koneissa ja laitteissa aina kun mahdollista.
- Valitse mahdollisuuksien mukaan uudelleenkäytettäviä, pitkäikäisiä ja kierrätettyjä materiaaleja. Vuokraa laitteita ja kalusteita silloin, kun se on mahdollista. Ennen hankintaa pysähdy hetkeksi pohtimaan, onko tavara todella tarpeellinen, löytyisikö sille ympäristöystävällisempi vaihtoehto ja mitä sille tapahtuu käytön jälkeen.
- Huolehdi siitä, että rakennusvaiheessa on riittävästi keräysastioita erityisesti pahville ja muoville. Anna rakentajille selkeät kierrätysohjeet ja varmista, että jätteastioiden sijainnit ovat kaikkien tiedossa.
- Varmista, ettei maahan, viemäriin tai vesistöihin päädy haitallisia aineita, kuten polttoaineita, paistoöljyä tai maaleja. Käy toimintatavat läpi myös alihankkijoiden, ruokamyymien ja työntekijöiden kanssa.
- Vältä ylimääräisen tavaran, kuten esitteiden, mainostavaroiden ja muiden oheistuotteiden jakamista, ellei niille ole selkeää ja perusteltua tarvetta.

Tapahtumapaikka

- Valitse tapahtumapaikka, joka on helposti saavutettava ja esteetön sekä soveltuu tapahtuman järjestämiseen infrastruktuurin, melunhallinnan, jätehuollon ja luonnon kestävyden näkökulmasta.
- Suosi sisätapahtumissa tapahtumapaikkoja, joilla on käytössä ympäristöohjelma tai ympäristösertifikaatti, kuten Ekokompassi.

- Huolehdi siitä, ettei tapahtuma vahingoita maaperää, herkkää kasvillisuutta, vesistöjä tai eläimiä. Suojaa kulutukselle alttiit luontoalueet esimerkiksi aitaamalla ne, ja rajaa tarvittaessa pääsy alueille, joilla suuri kävijämäärä voisi aiheuttaa merkittävää haittaa luonnolle.
- Kannusta kävijöitä saapumaan kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä. Tarjoa turvalliset pysäköintipaikat polkupyörille ja lastenrattaille.

Jätehuolto

- Tee lajittelusta kävijöille helppoa sijoittamalla jätteasiat näkyville paikoille ja merkitsemällä ne jätelajeittain selkeästi. Pyri vähentämään sekajätteen määrää jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa.
- Sijoita jätteasioita pääkulkureittien, tapahtuman keskeisten toimintojen sekä ruoka- ja juomamyyntipisteiden läheisyyteen. Mikäli käytössä on tapahtuma-aluekartta, merkitse kierrätyspisteet kartalle.
- Selvitä paikalliset lajitteluohjeet hyvissä ajoin yhdessä kunnan ja jätehuoltoyhtiön kanssa. Saat samalla apua jätteasioiden mitoitukseen ja käytännön järjestelyihin. Huomioi yleisimmät tapahtumien aikana syntyvät jätteet, kuten pullot ja tölkit, aterimet ja astiat, servietit, pakkausmateriaalit, kartonkipakkaukset sekä biojäte. Jos tupakointi on sallittua tapahtuma-alueella, kiinnitä huomiota siihen, ettei tumppeja päädy luontoon.
- Varaudu ulkotapahtumissa sateeseen, tuuleen ja muihin sääolosuhteisiin. Suosi ratkaisuja, jotka suojaavat jätteitä kastumiselta ja leviämiseltä, ja vältä avonaisia roska-astioita.
- Seuraa jätehuollon toimivuutta tapahtuman aikana ja tee tarvittaessa muutoksia. Siirrä tai lisää jätteasioita, jos huomaat niiden olevan väärässä paikassa tai täyttyvän liian nopeasti.
- Tarkista tapahtuman purun ja siivouksen jälkeen, ettei alueelle jää jätettä. Huolehdi siitä, että jätteet kerätään, lajitellaan ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.
- Suosi ympäristömerkittyjä pesuaineita tapahtuman siivouksessa. Jos hankit siivouspalvelun ulkopuoliselta toimijalta, varmista, että myös palveluntarjoaja käyttää ympäristömerkittyjä tuotteita.
- Jos järjestät isomman tapahtuman (yli 500 henkilöä paikalla samanaikaisesti), sinun tulee olla selvillä tapahtumassa syntyneistä jätelajeista ja niiden määrästä. Useimmat jätehuoltoyhtiöt auttavat arvioinnissa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen saattaa pyytää tietoja tapahtuman jätehuollosta ja syntyneistä jätteistä tapahtuman jälkeen.

Ruoka ja juoma

- Nosta kasvis-, kala- ja vegaaniruokat tapahtuman ensisijaisiksi vaihtoehdoiksi tai sulje liharuoka kokonaan pois tarjonnasta. Suosi lähialueella tuotettuja ja sesongin mukaisia

raaka-aineita sekä vastuullisesti pyydettyä kalaa. Suosi kaloista etenkin lahnaa, särkeä, silakkaa, muikkua tai ahventa. Näitä kalalajeja kalastamalla merestä voidaan poistaa merkittävä määrä sitä rehevöittäviä ravinteita. Kotimainen villikala on myös ilmastoystävällinen vaihtoehto tehotuotetulle lihalle tai tuontikalalle.

- Suosi ensisijaisesti kestoastioita ja -aterimia. Jos kertakäyttöastioiden käyttö on välttämätöntä, valitse biohajoavia tuotteita, jotka täyttävät EN13432-standardin vaatimukset.
- Anna ruokamyyjille hyvissä ajoin selkeät ohjeet käytettävistä astioista ja tapahtuman lajittelukäytännöistä. Kerro, mitä jättejakeita kerätään ja mihin ne tulee toimittaa. Huolehdi myös siitä, että ruokamyyntipisteiden läheisyydessä on riittävästi keräysastioita biojätteelle, astioille ja pakkausmateriaaleille sekä että astiat on merkitty selkeästi.
- Järjestä pulloille, tölkeille ja juoma-astioille toimiva palautusjärjestelmä.
- Vähennä ruokahävikkiä huolellisella suunnittelulla. Myy ylijääneitä annoksia päivän päätteeksi alennettuun hintaan tai selvitä mahdollisuudet lahjoittaa syömäkelpoinen ylijäämä ruoka-apuun.
- Tarjoa kävijöille mahdollisuus täyttää oma vesipullo tapahtuma-alueella.

Viestintä

- Kerro avoimesti tapahtuman vastuullisuustoimista, tavoitteista ja vaikutuksista ennen tapahtumaa, sen aikana ja tapahtuman jälkeen. Hyvien käytäntöjen jakaminen kannustaa myös muita kehittämään tapahtumiaan vastuullisemmiksi sekä tarjoaa mahdollisuuden oppia muiden kokemuksista. Selkeä viestintä auttaa sitouttamaan kävijät, yhteistyökumppanit ja näytteilleasettajat vastuullisiin valintoihin niin tapahtumassa kuin sen ulkopuolellakin.

Uudistava tapahtuma

Koonnut: [Ina Hallila](#)

Uudistava tapahtuma keskittyy luomaan enemmän hyvää kuin mitä sen toteuttaminen kuluttaa. Nettopositiivinen vaikutus tarkoittaa, että tapahtuma jättää ympäristölle ja yhteisölle pysyviä hyötyjä, ja samalla se vahvistaa osallistujien ymmärrystä, osaamista ja motivaatiota toimia luonnon ja yhteisön hyväksi myös tapahtuman jälkeen. Uudistavan ajattelun ytimessä on tiedon muuttaminen konkreettisiksi teoiksi.

Pohdi tapahtumaa suunniteltaessa ja toteuttaessa:

- Mitä ajattelun ja toiminnan muutosta tapahtumassa tavoitellaan?
- Millä konkreettisella tavalla tapahtuma jättää positiivisen jälken yhteisöön ja paikkaan?
- Miten tapahtumalla parannetaan luonnon tilaa?

- Millä tiedon tuottamisen tavoilla muutos on vaikuttavinta?
- Miten paikallisyhteisö ja -kulttuuri osallistetaan tapahtumaan sen kaikissa vaiheissa?
- Millä konkreettisilla teoilla tapahtuma tukee yhteyden luomista itseen, toisiin ihmisiin, paikkaan, ja luontoon?
- Miten tapahtuma tukee paikallisen kulttuuriperinnön säilymistä?
- Miten uudistavasta ajattelusta ja uudistavista teoista kerrotaan tapahtumaviestinnän yhteydessä?
- Kenen ääni ja näkökulma tuodaan esille tarinoissa ja viestinnässä?
- Miten tapahtuman vaikuttavuutta reflektoidaan ja mitataan?